

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - Γ.Σ.Ε.Ε

Διαδρομές αναβάθμισης δεξιοτήτων στην Ελλάδα και μεθοδολογία κατάρτισης ενηλίκων με χαμηλά προσόντα

Δρ. Προκόπης Πανδής, επιστημονικός συνεργάτης ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Χαμηλές δεξιότητες

Ένας ολιστικός ορισμός των χαμηλών δεξιοτήτων μπορεί να περιλαμβάνει:

- *άτομα με χαμηλές δεξιότητες:* εκπαιδευτικό επίπεδο ISCED 0-2 και ISCED 3 που έχουν βιώσει την απαξίωση ή / και την έλλειψη δεξιοτήτων κατά ηλικία, φύλο και εθνικότητα.
- *θέσεις εργασίας με χαμηλή ειδίκευση:* άτομα που εργάζονται σε στοιχειώδη επαγγέλματα (κύρια ομάδα 9 του ISCO) και σε ορισμένες περιπτώσεις και ημι-εξειδικευμένο μη χειρωνακτικό επάγγελμα (ISCO 4-5) ή σε ημί-εξειδικευμένο χειρωνακτικό επάγγελμα (ISCO 6-8)

Ενήλικοι με χαμηλές δεξιότητες

- Χαμηλής ειδίκευσης ενήλικες ορίζονται τα άτομα με χαμηλό επίπεδο επίσημης εκπαίδευσης. Αυτά συνήθως ορίζονται ως άτομα των οποίων η σχολική φοίτηση είναι κάτω από οποιοδήποτε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 0-1) που εκτείνεται το πολύ έως τη χαμηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISCED 0-2) (Cedefop)
- Επιπλέον, ως άτομα χαμηλής ειδίκευσης μπορούν να χαρακτηριστούν άτομα με απαρχαιωμένες δεξιότητες (obsolete skills) (ακόμη και αν έχουν ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) / ή άτομα που δεν διαθέτουν επαρκείς μη γνωσιακές δεξιότητες (non-cognitive skills).

Χαρακτηριστικά, καθοριστικοί παράγοντες και κίνδυνοι της χαμηλής εξειδίκευσης

Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο

Μειονεκτικό υπόβαθρο

Άνεργος και άεργος

Παγιδευμένος σε απασχόληση χαμηλών δεξιοτήτων

Επισφαλής εργασία

Κακές συνθήκες εργασίας

Μικρότερη συμμετοχή στη ΔΒΜ

Γραμματισμός και αριθμητισμός ενηλίκων: Η κατάσταση στην Ελλάδα (1)

- Το ποσοστό των ενηλίκων στην Ελλάδα που βαθμολογούνται με υψηλή βαθμολογία στον γραμματισμό, στον αριθμητισμό και στην επίλυση προβλημάτων είναι σημαντικά μικρότερο από το μέσο όρο του ΟΟΣΑ
 - Γραμματισμός: Υψηλή επίδοση – GR. 5%, M.O. OECD 10,6%
 - Αριθμητισμός: Υψηλή επίδοση – GR. 26,0%, M.O. OECD 35,4%
 - Επίλυση προβλημάτων: Υψηλή επίδοση – GR. 2,5%, M.O. OECD 5,4%
- Μεγαλύτερο από το μέσο ποσοστό των ενηλίκων στην Ελλάδα έχει κακές δεξιότητες γραμματισμού και αριθμητισμού.
- Στην Ελλάδα, η σχέση μεταξύ των κοινωνικό-δημογραφικών χαρακτηριστικών των ενηλίκων και της ικανότητάς τους είναι ασθενέστερη από αυτή που παρατηρείται σε άλλες χώρες και οικονομίες.

Γραμματισμός και αριθμητισμός ενηλίκων: Η κατάσταση στην Ελλάδα (2)

- Ο δεσμός μεταξύ της ανώτερης παιδείας και της πεποίθησης ότι κάποιος έχει αντίκτυπο στην πολιτική διαδικασία (πολιτική αποτελεσματικότητα) είναι υψηλότερος από τον μέσο όρο στην Ελλάδα. Αλλά οι σχέσεις μεταξύ επάρκειας και άλλων κοινωνικών αποτελεσμάτων, όπως η εμπιστοσύνη, η συμμετοχή σε εθελοντικές δραστηριότητες και η αυτοσυναίσθητη κατάσταση υγείας, είναι πιο αδύναμες.
- Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα όπου οι ενήλικες που είναι εκτός του εργατικού δυναμικού έχουν τις ίδιες επιδόσεις με εκείνους που απασχολούνται ή αναζητούν εργασία.
- Στην Ελλάδα, η μεγαλύτερη επάρκεια σε γραμματισμό και αριθμητισμό δεν συνδέεται με υψηλότερους μισθούς όπως συμβαίνει στις άλλες χώρες του ΟΟΣΑ.
- Οι ενήλικες στην Ελλάδα είναι πιο πιθανό απ' ό, τι οι εργαζόμενοι σε όλες τις άλλες συμμετέχουσες χώρες / οικονομίες να είναι περισσότερο καταρτισμένοι από όσο απαιτεί η δουλειά τους.

Expert panel 1: Άξονες ερωτήσεων

Παρουσίαση και ανασκόπηση των διαδρομών αναβάθμισης δεξιοτήτων στην Ελλάδα (σε διάφορα επίπεδα)

Διαδρομές αναβάθμισης για ενήλικές με χαμηλά προσόντα

Προτάσεις πολιτικής

Η γνώμη των «ειδικών» (1)

- Ύπαρξη αντίφασης σχετικά με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες.
- Οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν επενδύουν για την κατάρτιση των υπαλλήλων τους.
- Η διάγνωση αναγκών της αγοράς εργασίας δεν λειτουργεί όπως θα έπρεπε.
- Ανεπαρκείς διαδρομές αναβάθμισης.
- Βασικό ζήτημα το δίπολο: άτομα με υψηλά προσόντα έναντι των ατόμων με χαμηλά προσόντα.

Η γνώμη των «ειδικών» (2)

- Μεταξύ γραμματισμού, αριθμητισμού και ΤΠΕ, η μεγαλύτερη αναντιστοιχία δεξιοτήτων για τον ελληνικό πληθυσμό, ιδιαίτερα για τα άτομα με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων, εντοπίζεται στις ψηφιακές δεξιότητες
- Πιθανή λύση: η καθιέρωση της δωδεκαετής υποχρεωτικής εκπαίδευσης και επανασύσταση του επιπέδου 3.
- Αναγνώριση προηγούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων.

Οι προτάσεις των ειδικών:

Δημιουργία Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (λύκειο)

Η ενίσχυση και η βελτίωση της ποιότητας των κέντρων διά βίου μάθησης των δήμων, με στόχο το επίπεδο 3 του NQF

Αναβάθμιση και ενίσχυση των σχολών μαθητείας του ΟΑΕΔ (επίπεδο 3)

Ενίσχυση του δυαδικού συστήματος ΕΕΚ στο επίπεδο 3 με έμφαση στους χώρους εργασίας

Συγκέντρωση των εθνικών κονδυλίων για τη δημιουργία μεγάλων έργων παρέμβασης για τη βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων με στόχο τους ενήλικες με χαμηλά προσόντα

Χαρτογράφηση και επανεξέταση της εκπαίδευσης ενηλίκων

Το παραδοτέο περιλαμβάνει:

- *Διεξοδική Μελέτη των θεωριών της εκπαίδευσης ενηλίκων*
- *Μελέτη των διεθνών καλών πρακτικών*
- *Τα αποτελέσματα διεξαγωγής focus group (ομάδας εστίασης) εκπαιδευτών ενηλίκων*
- *Προτεινόμενο μαθησιακό μοντέλο για την εφαρμογή του στο πιλοτικό πρόγραμμα*

Expert panel 2: Άξονες και επιμέρους ερωτήσεις

Βασικές δεξιότητες: στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Εκπαιδευτικές μέθοδοι

Κίνητρα και αξιολόγηση

Η γνώμη των «ειδικών»

Ενσωμάτωση προγραμμάτων βασικών δεξιοτήτων σε επαγγελματικά προγράμματα –
Συνύπαρξη εκπαιδευτών βασικών δεξιοτήτων και ειδικοτήτων

Οι εκπαιδευόμενοι από χαμηλές κοινωνικοοικονομικές τάξεις ενδιαφέρονται περισσότερο για προγράμματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες επιβίωσης και τους δίνουν περισσότερες πιθανότητες για βελτίωση της οικονομικής τους κατάστασης

Τα ομοιογενή τμήματα έχουν μεγάλη σημασία για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων και αποτελεσμάτων

Μεγάλη η σημασία των κινήτρων κ των επιδιώξεων

Αξιοποίηση του εκπαιδευτικού συμβολαίου στη συνολική διαμόρφωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Δραστηριότητες που συνδέονται με τα ενδιαφέροντα και τα κίνητρα των εκπαιδευομένων και με την κοινωνική τους ζωή με διάφορους τρόπους (χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης)

Κατάρτιση Ενηλίκων σε Βασικές Δεξιότητες

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Τύπος Εκπαίδευσης	Εκμάθηση Βασικών δεξιοτήτων μέσα από την παρακολούθηση ενός επαγγελματικού προγράμματος
Μοντέλο	Μοντέλο μικτής μάθησης (συνδυασμός δια ζώσης & e-learning)
Εκπαιδευτές	Καλά εκπαιδευμένοι και έμπειροι εκπαιδευτές / Συνεργασία εκπαιδευτών επαγγελματικών και βασικών δεξιοτήτων
Μεθοδολογία	Αρχές κ Μεθοδολογία της Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ενεργή συμμετοχή, μάθηση βασισμένη στην εμπειρία, ο κάθε ενήλικας μαθαίνει με διαφορετικό τρόπο)
Αξιολόγηση	-Διαγνωστικά τεστ για να τη δημιουργία ομοιογενούς τμήματος -Διαμορφωτική κ αθροιστική αξιολόγηση
Αριθμός Εκπαιδευομένων	15 - 20 σε κάθε τμήμα

Κατάρτιση Ενηλίκων σε Βασικές Δεξιότητες

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Διάρκεια	Τουλάχιστον 150 ωρών
Επιτυχής παρακολούθηση	Τουλάχιστον το 70% του προγράμματος
Αριθμός Εκπαιδευομένων	15 - 20 σε κάθε τμήμα
Επιλογές	Πλήρης κ μερικής φοίτησης
Ημέρες	Σαββατοκύριακα ή Δευτέρα κ Τετάρτη απόγευμα
Κοινωνικές Υπηρεσίες	<ul style="list-style-type: none">- Παράλληλο σύστημα υποστήριξης (μέντορες κ κοινωνικοί λειτουργοί)- Παρεμβάσεις για εκπαιδευόμενους με μαθησιακές δυσκολίες- Μηνιαία κάρτα για τη μετακίνηση με τα ΜΜΜ

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας

